מעט מאורו של חנן

דף לימוד משפחתי לפרשת לך-לך

מתורת חנן פורת • דמות החמ"ד תשפ"ז

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם: לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ" בראשית י"ב, א

מאורו של חנן:

מידות הנלמדות מן הכלל

תפילת העמידה פותחת במילים: "אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם, אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב". חנן שואל: מדוע חזרו חז"ל על המילה "אֱלֹהֵי" לפני כל אחד מן האבות, במקום לומר בפשטות "אלוקי אברהם, יצחק ויעקב"? תשובתו היא שלכל אחד מן האבות היה גילוי רוחני ייחודי, וממנו אנו לומדים דרך אחרת בעבודת ה'.

חז"ל במסכת פסחים (פ"ח, א) מבטאים רעיון זה באמצעות הכינויים שהעניק כל אחד מן האבות למקום המקדש: אברהם קראו "**הר**" ("בְּהַר ה' יֵרָאֶה"), יצחק קראו "**שדה**" ("וַיֵּצֵא יִצְחָק לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה"), ויעקב קראו "**בית**" ("וַיִּירָא וַיֹּאמַר... אֵין זֶה כִּי אִם בֵּית אֱלֹהִים").

פרשתנו מפגישה אותנו עם אברהם אבינו, איש ה"הר". חנן מסביר שההר מסמל מאמץ, נחישות וכוח פיזי ונפשי. העלייה אליו דורשת מהאדם לצאת מאזור הנוחות ולטפס במעלות הרוחניות. כשאדם מגיע לפסגה, הוא זוכה לאוויר צלול, למבט רחב וליכולת לראות למרחוק. ממנה אפשר לצפות אל העתיד, לשאת חזון גדול ולהבין את המציאות בפרספקטיבה רחבה יותר.

זוהי המידה שאברהם אבינו מנחיל לנו: האומץ לטפס אל ההר, להתמסר אל הדרך גם כשהיא תלולה וקשה, ומתוך כך לזכות במבט גבוה ובהיר על החיים.

ניצוץ של זהות

תכונת ה"הר" - הנחישות, האומץ, הנכונות למאמץ והמבט בעל החזון הרחב, היא הכוח המניע של מפעל החלוציות הציוני-דתי.

חנן היה חלוץ בכל רמ"ח איבריו: אדם שלא נרתע מקשיים, ותמיד שאף להעפיל לפסגות חדשות. פעם אחר פעם – בהקמתו מחדש של כפר עציון, בשיבה לגוש עציון ובהקמת גוש אמונים, התנועה שטיפסה על הרי יהודה ושומרון - הוא פעל מתוך אותו חזון רחב ואותה רוח חלוצית שירש מאברהם אבינו.

עבור הציבור הציוני-דתי, העלייה אל ההר אינה רק חוויה פרטית, אלא היא משימה לאומית לחבר בין שמיים לארץ, ומתוך נחישות ואמונה לבנות, לנטוע ולהפריח את מרחבי ארץ ישראל.

"מִי יַעֲלֶה בְהַר ה'
וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ"

ללכת בדרכו של אברהם פירושו להבין שהחיים הם מסע מתמיד של עלייה והתעלות. דווקא מתוך המאמץ, ההתמודדות והטיפוס, נפתחים בפנינו מרחבים חדשים ואופקים גדולים של הנשמה.

שיח משפחתי סביב שולחן השבת

אוויר פסגות

אברהם אבינו מייצג את מידת ה"הר", שאיפה למצוינות, מאמץ והתעלות. האם יש תחום בחיים שלכם - בלימודים, במידות או בעזרה בבית - שבו אתם מרגישים שאתם "מטפסים במעלה ההר"?

מה נותן לכם את הכוח להמשיך לדחוף כשקשה?

מבט למרחוק

מן ההר אפשר לראות למרחקים. אם תנסו להביט כמה שנים קדימה - היכן הייתם רוצים לראות את עצמכם? ואיזו מציאות הייתם רוצים לראות בעם ישראל?

מהו החזון לדעתכם שיהיה רודים להיות שמטפסים להגשמתו?

הולכים אל הלא נודע

הקב"ה מצווה את אברהם "לֶךְ לְךָ... אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ", מבלי לגלות לו מיד את היעד.

האם קרה לכם שהתחלתם דרך חדשה בלי לדעת בדיוק לאן היא תוביל?

מה עזר לכם להתגבר על החשש ולהמשיך בכל זאת?

זהות בשטח

הזהות הציונית-דתית מחנכת אותנו ללכת בדרכו של אברהם אבינו – לא להסתפק במוכר ובנוח, אלא לשאוף ל"הר", לחלוציות, לאחריות ולתרומה לעם ישראל.

כיצד יודים אנו, כמשפחה וכיחידים, לקיים את שליחות ה"הר" ואת חזונו של אברהם דרך מציאות החיים דאז'נת ישראל?

פיני אפרתי | מנהל חינוכי "בית הציונות הדתית"